

4.3 Turvallisuus kotona, vapaa-ajalla ja liikenteessä

- Tärkeä edellytys turvallisuuden tunteelle on oma koti:
 - suoja ja lämpö
 - yksityisyys, sosiaalisen kanssakäyminen, lepo
 - ruoan valmistaminen ja hygieniasta huolehtiminen.
- Asunnottomuus ja turvattomuus
- **Kodin turvallisuudessa** on huomioitava kodin eri-ikäiset asukkaat ja heidän tarpeensa
 - lapset, vanhukset, vammaiset
 - millaiset asiat/välineet/toiminnat tekevät vanhuksen kodista turvallisen?

Vanhuksen turvallisuutta lisääviä tekijöitä:

- liukuesteet
- palovaroittimet
- liesi-, ovi- ja ikkunahälyttimet

- lyhytaika-ajastimet
- valot liiketunnistimella
- säädettävät tasot, sängyt ym.
- matkapuhelin hälytyspainikkeella
- henkilöpaikannin
- apuvääntimet
- kulkuluiskat
- tuet ja kahvat

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmat

- 90 % kuolemaan johtaneista ja yli 70 % vammaan johtavista tapaturmista on **koti- ja vapaa-ajan tapaturmia**.
- Kaatuminen tai putoaminen **yleisin** kuolemaan johtanut tapaturma Suomessa.
- Suomi on Euroopan tapaturmakuolleisuuden kärkimaita (miksi?)
 - suuri kansanterveydellinen vaikutus, kuolemien lisäksi:
 - vammautumisia
 - sairaalahoitoa
 - työkyvyttömyyttä
 - sairauslomia
- aiheuttavat inhimillisen kärsimyksen lisäksi myös ansionmenetyksiä yksilölle ja kustannuksia yhteiskunnalle.

Liikuntaturvallisuus

- edistäminen on sekä yksilön, yhteisön että yhteiskunnan vastuulla. (harvoin vakavia, mutta haitta voi olla pitkäaikainen)

Liikenneturvallisuus koostuu useista tekijöistä

- liikkujat, säännöt, liikenneympäristö, kulttuuri
- opitut mallit toimia usein vanhemmilta
- Nuorten kuljettajien kuolemanriski on yli kolminkertainen koko väestöön verrattuna (syitä?)
 - **kuitenkin suurin** osa nuorista käyttäytyy liikenteessä turvallisesti ja välttää turhaa riskinottoa
- **Tieliikenneturvallisuus on parantunut Suomessa merkittävästi**

Nuorten liikenneonnettomuuksien riskiä lisääviä tekijöitä

Ajaminen yöaikaan kavereiden kanssa

Nuorten henkilöautokuolemista 43 % tapahtuu yöaikaan. Näyttämisen halu kasvaa, kun kyydissä on kavereita.

Lisääntyvä liikkuminen

liikkuminen eri tavoin ja kulkuvälinein lisääntyy nuoruudessa.

Turvavälineiden käyttämättömyys

Erityisesti pyöräilykypärän ja heijastimien käyttö vähenee nuoruudessa. Myöskään turvavyötä ei käytetä riittävän yleisesti.

Päihteet

Yli kolmasosa rattijuopumuksen takia kuolevista ja loukkaantuvista on nuoria.

Kokemattomuus

Ensimmäistä vuotta ajavien liikennevahinkomäärä on kolminkertainen verrattuna 3 vuotta ajaneisiin.

Omien taitojen yliarviointi

40 % kaikista liikenneonnettomuuksien nuorista uhreista kuolee suistumisonnettomuuksissa.

Sukupuoli

Neljä viidestä liikenneonnettomuuksissa menehtyneestä nuoresta on miehiä. Nuorilla miehillä on enemmän riskialtista käyttäytymistä.